

SUVREMENI KOMUNIKACIJSKI ZNAČAJ I ZNAČENJE NOVE EVANGELIZACIJE U KONTEKSTU ŽIVOTA I DJELOVANJA FRA BONE ZVONIMIRA ŠAGIJA

Rad s područja komunikacijskih znanosti tematizira komunikacijski značaj i značenje samoga pojma "nova evangelizacija" u kontekstu djelovanja fra Bone Zvonimira Šagija koji je desetljećima novu evangelizaciju provodio u župi sv. Vida u Varaždinu, predavanjima iz filozofije i teologije na Institutu za kršćansku duhovnost pri KBF-u u Zagrebu te kao glavni urednik Kršćanske sadašnjosti. U uvodu je analiziran II. Vatikanski koncil i *Evangelii Nuntiandi*. U središnjem dijelu rada metodama analize i sinteze obrađen je pojam, značaj i značenje nove evangelizacije, djelovanje fra Bone Šagija te su predstavljeni rezultati provedenog empirijskog istraživanja o suvremenom značenju nove evangelizacije među 75 pripadnika vjerske zajednice i vjernika župa sv. Nikole biskupa i sv. Vida u Varaždinu. Potvrđena je postavljena hipoteza H1: Većini vjernika i pripadnika vjerske zajednice poznat je pojam i suvremeni komunikacijski značaj nove evangelizacije čime je cilj istraživanja značaja nove evangelizacije, odnosno poznatosti samoga pojma u cijelosti ostvaren. U završnom dijelu raspravljani su rezultati istraživanja i iznesen je zaključak. Pored empirijskog istraživanja korištene su znanstvene metode analize i sinteze te deskripcije. Na deskriptivnoj razini iznesene su informacije koje opisuju fenomen, na tematskoj razini prikupljeni su podaci grupirani po temama, a analitička razina predstavljala je srž kvalitativnog istraživanja. Unutar analitičke razine stvaraju se kategorije koje proizlaze iz interpretacije značenja analiziranih podataka (Richards, 2015: 109-113). Rad predstavlja i svojevrsan omaž liku i djelu fra Bone Zvonimira Šagija koji je ostavio duboki trag u životima stanovnika grada Varaždina bez obzira jesu li ili nisu vjernici.

Ključne riječi: komunikacijski značaj; nova evangelizacija; fra Bono Zvonimir Šagi; II. Vatikanski koncil; *Evangelii Nuntiandi*.

1. UVOD

"Idite, dakle, i stvorite učenike svih naroda krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga"¹

Misija Crkve ad *gentes* ("svijetu") koju joj je Krist dao, navještenje je Radosne vijesti onima koji ga ne poznaju. Povijesne i društvene prilike dvadesetog stoljeća, rezultirale su općim otuđenjem što je potaknulo Crkvu na obnovu njezine temeljne misije - evangelizacije.

Najznačajniji crkveni događaj 20. stoljeća bio je II. Vatikanski koncil² koji je Crkvi kao preduvjet ostvarivanja njezina poslanja postavio vrlo jasan zahtjev, da bude otvorena i okrenuta prema konkretnom vremenu kako bi ga što bolje upoznala i shvatila, a onda u svjetlu vjere prosuđivala njegova događanja, radosti i nade, žalosti i tjeskobe. Kakao bi mu mogla prenijeti poruku spasenja "dužnost joj je da u svako vrijeme ispituje znakove vremena i tumači ih u svjetlu Evanđelja"³.

Deset godina po završetku II. Vatikanskog koncila i godinu dana nakon Biskupske sinode 1974., papa Pavao VI. izdao je apostolsku pobudnicu *Evangelii Nuntiandi* kojom je istaknuo kako je evangelizacija "sve više neophodna, zbog raskršćanjenih prilika u naše doba, i mnoštvu osoba koje su krštene, ali žive mimo svakog kršćanskog života, priprostim ljudima koji imaju neku vjeru, ali joj slabo poznaju temelje, intelektualcima koji osjećaju potrebu da upoznaju Isusa Krista u svjetlu u kojem ga nisu primili kroz pouku u svome djetinjstvu, kao i mnogim ljudima".⁴

Poručio je kako Crkva "neprestano mora pronalaziti sredstva i prikladan jezik da svima otuđenima od vjere donese, odnosno ponovno donese, objavu Božju i vjeru u Isusa Krista".⁵ "Evangelii Nuntiandi" opisuje sve bitne aspekte evangelizacije kao i njezine učinke na onoga koji evangelizira i onoga koji se evangelizira. Naviještanje Kraljevstva Božjega i spasenje za sve ljude po Isusu Kristu srž je misije Crkve i temeljni aspekt evangelizacije.

¹ Mt, 28,19.

² Drugi vatikanski koncil bio je 21. ekumenski sabor Katoličke Crkve. Koncil je sazvaio 1962. godine papa Ivan XXIII. koji je preminuo prije kraja Koncila, koji je nadalje vodio papa Pavao VI.. Koncil je zaključen 1965. godine. Drugi vatikanski koncil bio je najvažniji crkveni događaj 20. stoljeća. Sabor je bio okrenut prema *aggiornamentu*, tj. otvaranju prema modernom društvu. Među najvažnijim odlukama Drugog vatikanskog koncila bile su odluke slavljenja Mise na narodnim jezicima i jedan otvoreniji pristup prema drugim svjetskim religijama.

³ *Gaudium et Spes* (4).

⁴ *Apostolska pobudnica Evangelii nuntiandi*, br. 52.

⁵ *Ibid.*, br. 56.

Fra Bono Šagi je na dnevnoj bazi, svjedočio božju objavu u Isusu Kristu kroz Duha Svetoga, živeći pritom život istinski prožet kršćanskim vrlinama, neprestano navješćujući da se svima nudi spasenje kroz Kristovo vazmeno otajstvo i propovijedajući nadu u Božju ljubav prema svakom čovjeku. Istinski je u život vjernika svoje župe sv. Vida, ali i čitave Hrvatske unosio i provodio evangelizaciju, posebno prepoznavši potrebu za novom evangelizacijom krštenih koji ne prakticiraju ili u manjem obimu prakticiraju svoju vjeru. Okupljao je ljude oko Kristova stola, novim žarom, metodama konstruktivne kritike i otvorenog dijaloga širom otvarao vrata Crkve, ali i svoga života te je tako i danas ostao u srcima mnogih Varaždinaca kao dobri duh, navjestitelj potrebe čovjeka da ga Crkva evangelizira.

2. NOVA EVANGELIZACIJA

Zadaća svakog vjernika je evangelizacija – svjedočiti i prenositi riječju i djelom sve naučeno „s križa”. Svaki je svjedok brodolomac kojeg: „nad ništavilom drži još samo jedna greda, i kao da je moguće izračunati čas kad će se potopiti”.⁶

Po prvi puta sam pojam *Nova evangelizacija* kao teološki koncept navještenja Evanđelja upotrijebio je papa Ivan Pavao II. u uvodnom obraćanju Devetnaeste glavne skupštine CELAM-a, 9. ožujka 1983. u Port-au-Princu na Haitiju. „Obilježavanje pola tisućljeća evangelizacije dobit će punu energiju ako se zalaže ne za re-evangelizaciju već za novu evangelizaciju, novu u svom žaru, metodama i izražavanju”. Pozvao je na novi „žar, metode i izražavanje” evangelizacije, koji uključuju današnju kulturu i modernog čovjeka.

U enciklici *Redemptoris Missio* iznio je i tri okolnosti evangelizacije: (1) propovijedanje onima koji nikada nisu čuli Evanđelje (*ad gentes*), (2) propovijedanje onim kršćanskim zajednicama u kojima je Crkva prisutna i koje imaju žar u svojoj vjeri i (3) propovijedanje onim kršćanskim zajednicama koje imaju drevne korijene, ali koje su „izgubile živi osjećaj za vjeru, ili se čak više ne smatraju članovima Crkve, i žive životom daleko od Krista i njegovog Evanđelja. U ovom je slučaju potrebna „nova evangelizacija” ili „ponovna evangelizacija”.

Sveti papa Ivan Pavao II. često je u svojim obraćanjima pozivao na novu evangelizaciju i iako nije u cijelosti razvio teološku shemu nove evangelizacije, njegovi spisi otkrivaju njezinu bit temeljenu na provedbi zaključaka Drugog vatikanskog koncila, navješćujući Kristovu radosnu vijest angažiranim predstavljanjem kulture i praćenjem pojedinaca na njihovom putovanju iz ovozemaljskog u vječni život.

⁶ Joseph RATZINGER, *Uvod u kršćanstvo*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2017., str. 38.

Nova evangelizacija fra Bone Šagija koju je zdušno provodio, navještavala je Radosnu vijest, koju su mnogi upravo zbog njegova pristupa, s lakoćom prihvatili i pustili u svoj život, a koja ih je dovela do obraćenja ili im je pomogla učvrstiti vjeru. Upravo to obraćenje ili čvršća vjera postala im je život, a svjedočenje Radosne vijesti osobni, intimni poziv na koračanje putem istinskog, praktičnog življenja vjere. Fra Bono Šagi bio je autoritet, integrativni čimbenik, čiji je poziv na svetost ojačan darovima Crkve, kroz milost sakramenata, molitvu, Sveto pismo i crkvena učenja i tradiciju privlačio je i okupljao te se nakon njegova odlaska osjeća nedostatak misionarskog poleta koji je u stanju provoditi novu evangelizaciju.

Živimo u duboko polariziranom svijetu u kojemu s jedne strane primat ima ekonomsko bogatstvo, kojim vlada konzumerizam, u kojemu nas opsjeda duh potrošnje, dok se istodobno putem novih informacijsko komunikacijskih tehnologija koje su informacije učinile dostupnima, suočavamo sa situacijama sveopćeg siromaštva, gladi, bolesti kao i moralne i duhovne bijede, načina života kao da Bog ne postoji.

Indiferentnost deklariranih vjernika, prisutna u formi pukog održavanja tradicije kroz krštenje djeteta, prvu pričest, svetu potvrdu, vjenčanje, pa i pokop uz nazočnost svećenika, u naravi predstavlja život bez Boga jer je važnije koji restoran odabрати i kakav poklon kupiti te se zapravo očituje kao folklor, svodi na razinu pukog rituala i zadovoljenje forme i na taj način u određenim zajednicama preživljava. U takvom obliku ona je zapravo razornija od otvorenog ateizma i vodi isključivanju vjere iz triju najvažnijih životnih trenutaka, rođenja, podnošenja žrtve i u konačnici smrti. Sve su to najosnovniji razlozi zbog kojih nam je potrebna nova evangelizacija koja je prije svega duboko, osobno, intimno iskustvo Boga na što je podsjetio prigodom svetkovine sv. Petra i Pavla 28. lipnja 2010. godine papa Benedikt XVI. koji je tijekom svoga obraćanja obnovio poziv Crkve na novu evangelizaciju, pozivajući na riproporre (hrv. ponovno predlaganje) Evanđelja onim krajevima koji "još uvijek čekaju prvu evangelizaciju" i na onim krajevima u kojima su korijeni kršćanstva duboki, ali koji su doživjeli "ozbiljnu krizu" vjere zbog sekularizacije.⁷

Pojasnio je kako je Nova evangelizacija nova, ne po sadržaju, već u njezinu unutarnjem potisku, nova u svojim metodama koje moraju odgovarati vremenu i nova jer je potrebno naviještati evanđelje onima koji su ga već čuli.

Papa Benedikt XVI. poziva Crkvu na evangelizaciju ulaskom u dijalog s modernom kulturom i suočavanjem s kulturnom krizom izazvanom sekularizacijom. Kako bi pomogao Crkvi u ponovnom predlaganju vjere suvremenom društvu, papa Benedikt XVI. osnovao je 21. rujna 2010. "Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije" i predložio da nova evangelizacija bude u središtu pozornosti sljedeće Biskupske sinode.

⁷ Benedict XVI, *Homily of First Vespers on the Solemnity of the Holy Apostles Peter and Paul*, The Vatican, 28th June 2010.

Opisujući zašto je osnovao "Vijeće za promicanje nove evangelizacije", papa Benedikt XVI. izjavio je kako je poslanje Crkve uvijek ostalo isto, ali su se kulturni konteksti s kojima se suočavaju čovjek i Crkva promijenili. Vijeće će pomoći Crkvi razumjeti kulturne kontekste dvadeset i prvog stoljeća. Papa Benedikt XVI. istaknuo je kako se Crkva osporava "napuštanjem vjere – fenomenom koji se progresivno očituje u društvima i kulturama koje su stoljećima izgledale prožete evanđeljem".⁸ Također je izložio suvremene kulturne čimbenike, poput sekularizma, koji pridonose propadanju kršćanskog identiteta u svijetu. Papa Benedikt XVI. također je naznačio da nova evangelizacija nije jedinstvena formula namijenjena svim okolnostima, kazavši kako je ona prije svega, osobno "duboko iskustvo Boga".⁹

Činjenica koju valja uvažiti svakako je pluralitet sociokulturnih različitosti i posebnosti čovjeka, naroda, kultura okupljenih u katoličkoj crkvi nasuprot univerzalnosti širenja Evanđelja.

Međusobno prožimanje poruke i primatelja s njegovim topološkim i kairološkim uvjetovanostima u procesu navještaja poruke nema samo eklezijalne vidike nego nas vodi do spoznaje s dalekosežnim posljedicama, naime, "da istina nije jednostavno nadvremenski dana, nego je dostupna samo u kulturalnom procesu tumačenja i razlikovanja duhova".¹⁰

3. ISTRAŽIVANJE POZNATOSTI I SUVREMENOG KOMUNIKACIJSKOG ZNAČAJA POJMA NOVA EVANGELIZACIJA

Cilj ovoga empirijskog istraživanja je utvrditi poznatost i suvremeni značaj pojma nova evangelizacija kod vjernika i pripadnika vjerske zajednice Katoličke crkve.

Istraživanje je provedeno na prigodnom uzorku, kvotnom metodom od ukupno 75 pripadnika/ca vjerske zajednice¹¹ i deklariranih vjernika/ca¹² (N=75) do kojih se ošlo kroz župne zajednice župa Sv. Nikole biskupa i sv. Vida u Varaždinu u trajanju od deset dana, od 18. do 28. svibnja 2021. polustrukturiranim upitnikom putem Google obrasca.

⁸ Ibid.

⁹ Ibid.

¹⁰ Nediljko Ante ANČIĆ "Tumačenje znakova vremena – zaboravljena zadaća Crkve?", *Crkva u Svijetu*, god. 42, 2, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilišta u Splitu, 2007.

¹¹ Pripadnici vjerske zajednice katoličke crkve (svećenici i časne sestre). Nije korišten termin klerik budući da prema hrvatskoj enciklopediji klerik može biti samo muškarac. "kler". Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 20. 6. 2021. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=31855>>

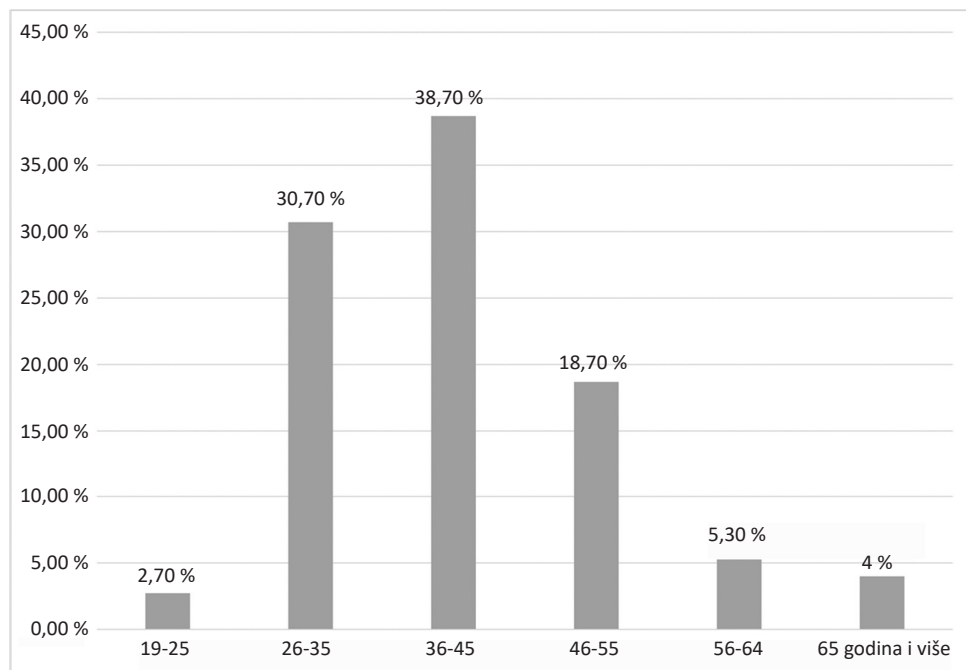
¹² Deklarirani vjernici su osobe aktivno uključene u rad župe koje barem jednom tjedno nazoče misnom slavlju.

U postupku razrade hipoteze definirane su zavisne i nezavisne varijable. Nezavisne varijable su sociodemografske značajke (spol, dob, stručna sprema, sredina iz koje ispitanici potječu), dok se zavisna varijabla odnosi na provjeru poznatosti pojma nove evangelizacije i njezinog suvremenog komunikacijskog značenja kod pripadnika vjerske zajednice katoličke crkve i deklariranih vjernika. Postavljena je hipoteza H1: Većini vjernika i pripadnika vjerske zajednice poznat je pojam i suvremeni komunikacijski značaj nove evangelizacije.

3.1. REZULTATI ISTRAŽIVANJA I RASPRAVA

Sociodemografski faktori kod N=75, vjernici i pripadnici vjerske zajednice (Katoličke crkve). U istraživanju je sudjelovalo 75 osoba pripadnika vjerske zajednice i deklariranih vjernika iz župa sv. Nikole i sv. Vida iz Varaždina. Ako bismo ispitanike svrstali u dvije kategorije mlađu (od 18 do 45 godina) te stariju (od 46 do 65 i više godina), razvidno je kako je većina ispitanika mlađe životne dobi, odnosno 72%, dok je 28% ispitanika starije životne dobi.

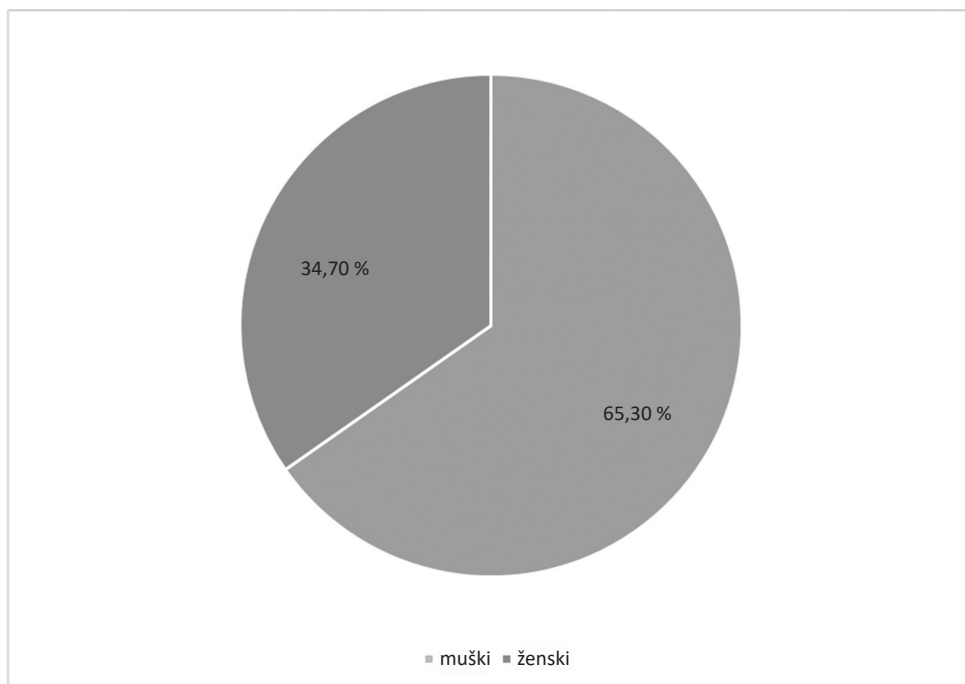
Grafikon 1: Dob ispitanika

Izvor: autoričino istraživanje

Kada je riječ o spolu ispitanika 65,7% je osoba muškog, a 34,7% osoba ženskog spola što je kompatibilno podacima o pripadnicima vjerske zajednice Katoličke crkve s obzirom na podatke HBK iz 2017. prema kojima je u Republici Hrvatskoj 3.617 (54%) svećenika, redovnika, bogoslova i sjemeništara te 2.797 (45%) redovnica te prema podacima Varaždinske biskupije u kojoj djeluje 150 aktivnih i 20 umirovljenih svećenika (63%) te 100 redovnica (37%).¹³ Kada je riječ o demografskim podacima stanovništva grada Varaždina prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. Ukupno je 46.946 stanovnika od čega 22.140 (46%) muških i 24.806 (54%) ženskih stanovnika od čega se kao katolici izjasnilo 40.900 stanovnika.¹⁴

Grafikon 2 : Spol ispitanika

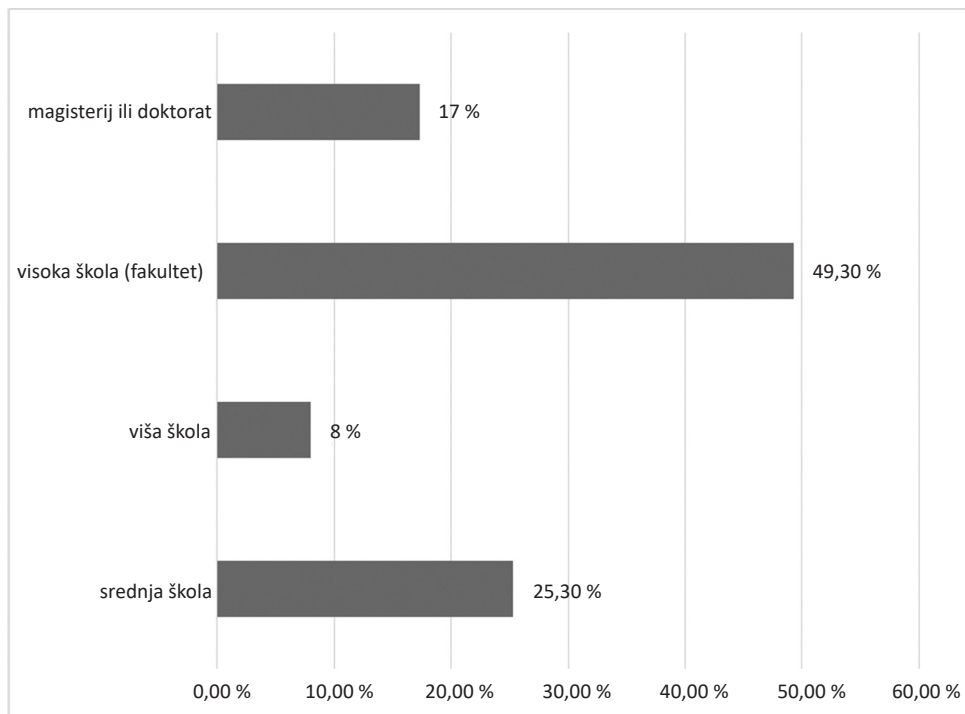
Izvor: autoričino istraživanje

Gotovo 75% ispitanika je visoko obrazovano te nema ispitanika sa završenom samo osnovnom školom.

¹³ (www.hbk.hr/statistika/) pristupljeno 20. lipnja 2021.

¹⁴ <https://varazdin.hr/popis-stanovnistva-2011/> pristupljeno 20.6.2021.

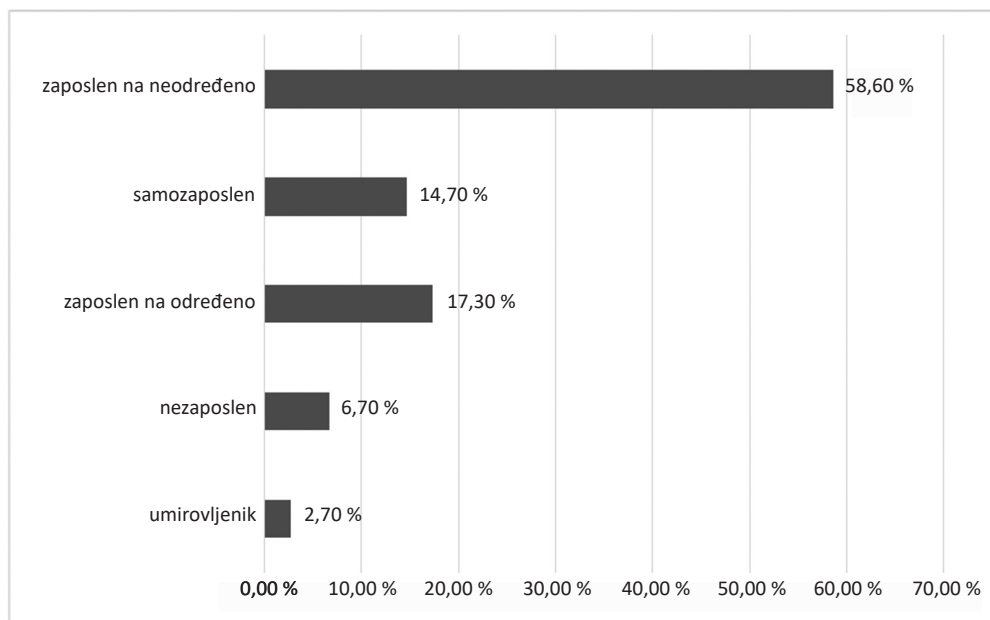
Grafikon 3: Obrazovanje ispitanika

Izvor: autoričino istraživanje

Vezano za radni status ispitanika, svega 6,7% ispitanika nije u radnom odnosu.

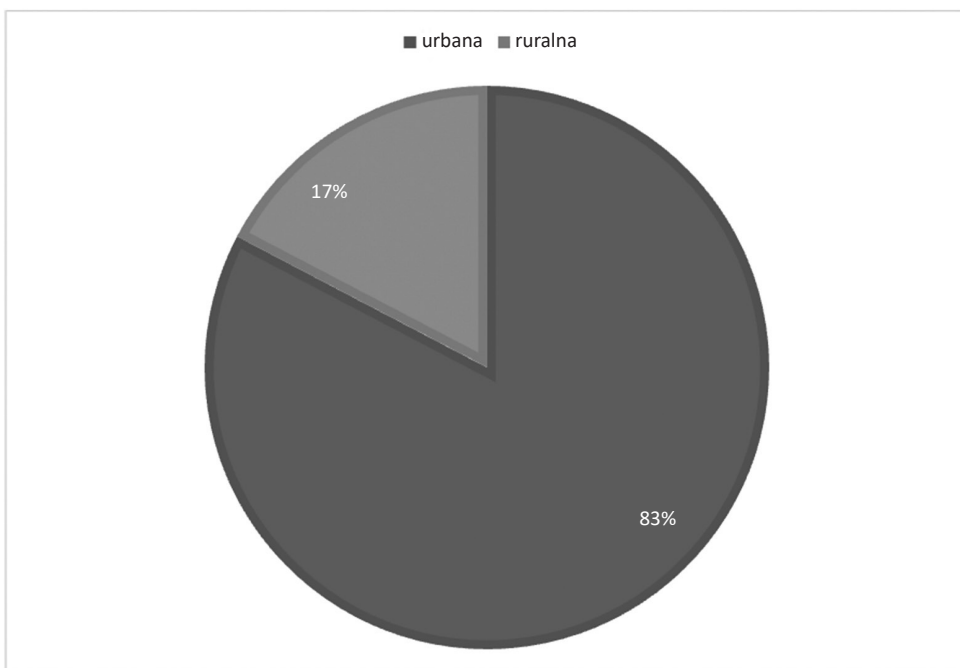
Grafikon 4: Radni status ispitanika

Izvor: autoričino istraživanje

Istraživano je okružje iz kojega potječu ispitanici, odnosno mjesto rođenja i odrastanja, budući da je poznata činjenica kako su svi anketirani stanovnici grada Varaždina, odnosno deklarirani vjernici i pripadnici vjerske zajednice Katoličke crkve župa sv. Nikole i sv. Vida. Prema dobivenim podacima 83% ispitanika je porijeklom iz urbanog, a 17% iz ruralnog okružja.

Grafikon 5: Okruženje porijekla ispitanika

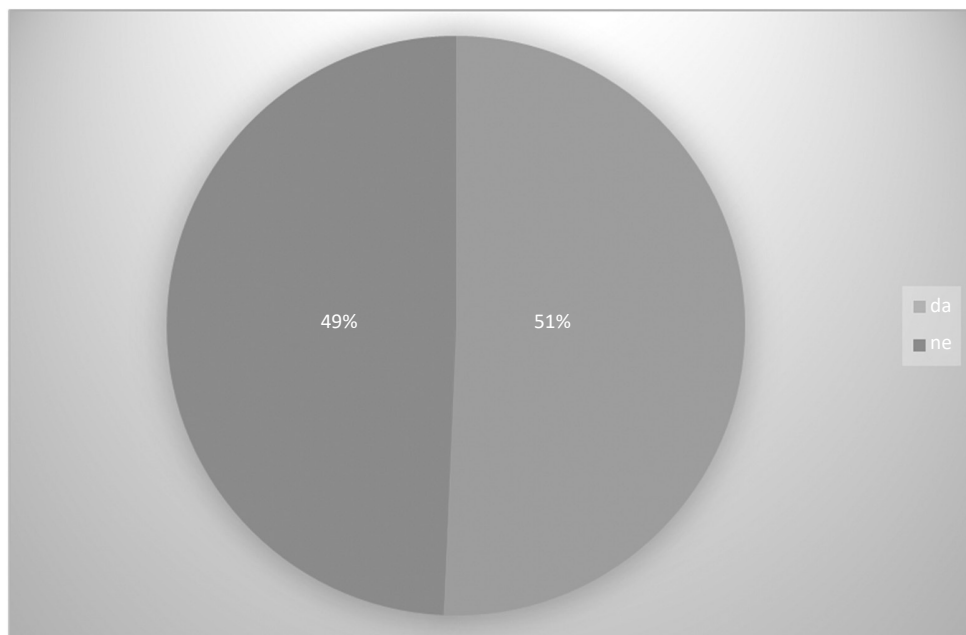
Izvor: autoričino istraživanje

Bez obzira što je moguće potvrditi hipotezu H1: većini deklariranih vjernika i pripadnika vjerske zajednice poznat je pojam "nova evangelizacija" zapravo je činjenica kako čak 49% ispitanika ne zna značenje pojma.

Na postavljeno pitanje što smatrate glavnom zadaćom vjernika u smislu doprinosa novoj evangelizaciji, s ciljem istraživanja komunikacijskog značaja razvidno je kako ispitanici znaju osnovu značenja pojma "nova evangelizacija", ali u komunikacijskom diskursu tumačenje je vrlo široko te varira od vrlo šturih odgovora:

"Svjedočenje", "Samo odanost", "Tolerancija", "Živjeti vjeru", "Osobno posvećenje" što se može tumačiti kako je sam pojam kao i njegovo značenje nedovoljno poznato, do složenih odgovora koji impliciraju poznatost pojma, njegovog značenja i značaja „Svjedočiti svoju vjeru vlastitim primjerom i životom bez osuđivanja drugih“, „Nanovo otkriti poruku Isusa Krista kao aktualnu i u današnje vrijeme, te ponovno probuditi žar prvih kršćana za širenjem Božje riječi kroz vlastiti primjer i djelotvornu ljubav“, "Aktualizacija Radosne vijesti, otvaranje novih kanala komunikacije, afirmiranje kršćanskih načela i osobno svjedočanstvo vjere", "Svjedočiti vjeru autentično, prema prilikama i načinu kojim si pozvan svjedočiti".

Grafikon 6: Poznatost pojma „nova evangelizacija“

Izvor: autoričino istraživanje

Zaključno, razvidno je da bez obzira što se sam pojam nove često komunicira u liturgiji riječi, po evanđelju i homiliji nije dovoljno poznato njegovo značenje i značaj. "Tumačiti Božju riječ zasigurno je jedna od prvih svećenikovih dužnosti",¹⁵ a nova evangelizacija je dužnost svakog deklariranog vjernika.

U kontekstu suvremenih dubokih kulturnih i društvenih previranja i promjena općenito, nova evangelizacija jest odgovor na krizu vjere, ali i sve složenije i teže prenošenje Evanđelja.

"Draga braćo i sestre, polazišna točka nove evangelizacije treba biti povratak ikonima, otkrivajući kršćansku baštinu svakoga naroda i zemlje. Nova evangelizacija, naime, želi ponovno iznijeti na vidjelo vrijednosti koje su bile potpora kršćanskim naraštajima tijekom prva dva tisućljeća na njihovu putu vjere, ufanja i ljubavi, te danas nastaviti graditi, na čvrstim temeljima, mirnu budućnost i uvijek sve bogatiju vjerom i svetošću".¹⁶

¹⁵ Zvonko PAŽIN, "Homilija, Vjera i djela", 2015, *Portal katoličkih teologa*, <https://www.vjeraidjela.com/homilija-2/> (pristupljeno 22.lipnja 2021.)

¹⁶ Papa Ivan Pavao II, IKA, 2000.

Fra Bono Zvonimir Šagi živio je novu evangelizaciju, svjedočeci obnovljeni navještaj kao temeljnu zadaću Crkve, prenoseći ga na vjernike i one koji se nisu deklarirali vjernicima, jednostavno okupljajući oko sebe u okrilju Crkve sve, bez razlike i suvišnih pitanja otvarajući pritom širok prostor djelovanju upravo laika.

"No, ne može se reći da je Crkva u Hrvatskoj pokazivala osobito zanimanje za ovaj sve naglašeniji problem, bar ne ispočetka. Tek u novim okolnostima demokratskih promjena opetovani Papini poticaji na evangelizaciju nailaze i kod nas na više pozornosti. Počinje se razmišljati kako u našim promijenjenim prilikama tranzicijske zemlje dati novi zamah crkvenom navještaju vjere, pogotovo kad su se otvorile nove mogućnosti i nova područja crkvenoga djelovanja".¹⁷

Drugi vatikanski koncil je definitivno postavio temelje nove evangelizacije i time omogućio potpuno otvaranje Crkve svijetu, odnosno ljudima kao božjem narodu koji ima svijest, ali i savjest o temeljnom poslanju svjedočenja vjere te samim time i jačanja mjesne crkve, preuzimajući time odgovornost i za rast Crkve u cjelini.

Fra Bono Šagi dosljedno je primjenjivao Evanđelje u svakodnevnom životu Crkve stvarajući na taj način kršćanski suživot u zajednici u kojoj je djelovao. "Evanđelje je poruka o cjelovitom oslobođenju čovjeka, potiče na zauzimanje za čovječnije i pravedne strukture, ustaje u obranu ljudske slobode i svih ljudskih prava. Povrh toga, postoje različita sredstva ili putovi navještaja, koji se mijenjaju već prema postojećim okolnostima vremena, društva i kulture (EN 40-48)".¹⁸

Djelovanje fra Bone Šagija jest živo svjedočanstvo istinskog kršćanskog života u zajedništvu Crkve i vjernika, a u njegovom slučaju i onih koji nisu vjernici, a koje je okupljao oko Kristova stola. Iz komunikacijskog diskursa, fra Bono Šagi, koristeći suvremena i klasična sredstva komunikacije propovijedanje je postavio na znatno višu razinu od pukog prijenosa poruke, navješćujući riječ kroz suvremena sredstva priopćavanja koje je koristio kao suvremenu propovjedaonicu u najpozitivnijem smislu.

No, ono po čemu će fra Bono Šagi biti posebno pamćen jest, iako je riječ o klasičnom obliku komunikacije, osobni pristup, verbalna i neverbalna komunikacija s doslovce svakim čovjekom s kojim je dolazio u kontakt te je trag koji je ostavio neizbrisivo svjedočanstvo sakramentalnog života, simbioze Crkve i čovjeka i dokaz koliko nagovještaj može i mora biti plodonosan.

Fra Bono Šagi bio je vjerodostojni svjedok nove evangelizacije jer je uvijek težio istini, bez obzira na okolnosti, patnju, odricanje. Vođen istinskom ljubavlju prema svom pozivu i čovjeku trajno će biti upamćen kao čimbenik dobroga, a upravo zbog njegova gorljiva duha nove evangelizacije koju je provodio i bio uzor mnogima, bez obzira jesu li dio crkvene, zajednice vjernika ili čak nisu deklarirani vjernici.

¹⁷ N. A, ANČIĆ, "Nova evangelizacija, neodgodiva zadaća Crkve našeg vremena", *Pogledi 2000*; 193

ZAKLJUČAK

Drugi vatikanski koncil najvažniji je crkveni događaj dvadesetog stoljeća, a čiji se utjecaj, upravo zbog potrebe za novom evangelizacijom nastavio i u dvadeset prvom stoljeću. Razlog tomu su društvene i političke promjene koje su snažno utjecale i na život Crkve i vjernika s naglaskom na opću pojavnost sekularizacije u zapadnom svijetu koja je rezultirala novim načinom življenja koji je u potpunoj suprotnosti s temeljnim načelima navještaja božje riječi - Evanđelja.

Nova evangelizacija u duboko podijeljenom društvu, društvu sve većih gospodarskih, političkih, socijalnih, kulturnih problema jest *svjetlo na kraju tunela*, a upravo zbog narušene komunikacije u modernom svijetu, njezin suvremeni značaj ima i u smislu intra i interkulturalne komunikacije veliko značenje za samu Crkvu, ali i vjernike općenito.

"Crkva je u krizi komunikacije, prenošenja poruke i svojega identiteta, potreban joj je hitno novi iskorak. Ona se međutim sporo i teško mijenja. Neke skupine, krugovi i struje misle da se raspadu i krizi religioznih i kulturnih vrednota mogu oduprijeti samo ustrajanjem na starim i istrošenim formama i obrascima crkvenoga života i djelovanja".¹⁹

Nova evangelizacija mora svoj temelj kao i početak konkretne provedbe i primjene imati u samoj Crkvi pokazujući zajednici vjernika, ali i onima koji se ne deklariraju vjernicima, sukladno pastoralnim i evangelizacijskim zahtjevima suvremenog svijeta, kako uspješno nadvladati osobne i društvene krize te se na taj način oduprijeti destruktivnim silama modernizma koje su potpuno oprečne Evanđelju kao temelju vjere i vjerničkog života.

Suvremena sredstva komunikacije svakako mogu pridonijeti, te sam pastoral učiniti dostupnijim, no početak i kraj svake priče je čovjek, bilo da je riječ o kleriku ili laiku, te o njemu i njegovom načinu komunikacije ovisi koliko i na koji način suvremeno navješćivati Božju riječ, odnosno u praksi provoditi novu evangelizaciju.

Kada je riječ o osobnom pristupu, život i djelo fra Bone Šagija zorno je svjedočanstvo tomu. Svoj život posvetio je čovjeku, bavio se pastoralnom teologijom, suvremenom kršćanskom duhovnošću, praktičnom problematikom redovništva i socijalnim naukom Crkve, napisao je više stotina članaka i eseja, objavio 20-ak knjiga te bio gorljivi zagovornik nove evangelizacije koju je na dnevnoj bazi i provodio. Hrvatsko društvo katoličkih novinara 2018. godine, uz 52. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije, dodijelio je fra Boni Nagradu za životno djelo za dugogodišnji medijski rad u širenju Radosne vijesti i dijaloga u Crkvi i društvu na tragu

¹⁸ Ibid. 199.

¹⁹ N. A. ANČIĆ, "Nova evangelizacija, neodgodiva zadaća Crkve našeg vremena", *Pogledi* 2000:202.

Drugoga vatikanskog sabora. U obrazloženju nagrade, navedeno je kako ju je dobio „za dugogodišnji medijski rad u širenju Radosne vijesti na tragu Drugoga vatikanskog koncila“.

Umjesto zaključka, dovoljno je citirati samoga fra Bonu „Čovjek je dar drugima“, a on je veliki dar svima koji su ga poznavali osobno ili kroz njegova djela kojima će kao dobri duh i dalje biti jedan od najznačajnijih komunikatora nove evangelizacije našeg doba.

POPIS KORIŠTENE LITERATURE

- 1/ Nediljko Ante ANČIĆ, "Nova evangelizacija, neodgodiva zadaća Crkve našeg vremena", *Crkva u svijetu*, god. 35, 2, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilišta u Splitu, 2000., 189-204.
- 2/ Nediljko Ante ANČIĆ, "Tumačenje znakova vremena – zaboravljena zadaća Crkve?", *Crkva u svijetu*, god. 42, 2, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilišta u Splitu, 2007., 200-226.
- 3/ Benedict XVI, *Homily of First Vespers on the Solemnity of the Holy Apostles Peter and Paul*, The Vatican, 28th June 2010.
- 4/ Benedict XVI, *Ubicumque et semper*, Vatican, 21. rujna 2010.
- 5/ *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 20. 6. 2021. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=31855>
- 6/ *Kardinal Kuharić i hrvatski hodočasnici kod Pape*, IKA, 17. svibnja 2000., str. 19
- 7/ Papa Pavao VI, *Evangelii Nuntiandi* (EN) (Washington, DC: USCCB, 1975), no. 14.
- 8/ Papa Ivan Pavao II, *Obraćanje na CELAM-u* (Uvodno obraćanje na XIX.CELAM-u, 9.ožujka 1983, Port-au-Prince, Haiti), *L'Osservatore Romano* English Edition 16/780 (18 April 1983), no. 9.
- 9/ Zvonko PAŽIN, *Homilija*, Vjera i djela, Portal katoličkih teologa, 2015., <https://www.vjeraidjela.com/homilija-2/> (pristupljeno 22.lipnja 2021.)
- 10/ Joseph RATZINGER, *Uvod u kršćanstvo*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2017.
- 11/ Zvonimir Bono ŠAGI, "Nova evangelizacija u Hrvatskoj i župa" (1999), *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije* 127 (1999), str. 245-249.
- 12/ (www.hbk.hr/statistika/) pristupljeno 20. lipnja 2021.
- 13/ <https://varazdin.hr/popis-stanovnistva-2011/> pristupljeno 20.6.2021.

SUMMARY

CONTEMPORARY COMMUNICATIVE SIGNIFICANCE AND MEANING OF THE NEW EVANGELIZATION IN THE CONTEXT OF LIFE AND WORK OF FR. BONO ZVONIMIR ŠAGI

The paper in the field of communication sciences thematizes the communicative significance and meaning of the term "new evangelization" in the context of the work of Fr. Bono Zvonimir Šagi, who for decades carried out the new evangelization in the parish of St. Vid in Varaždin, lectures in philosophy and theology at the Institute for Christian Spirituality at the KBF in Zagreb and as the editor-in-chief of "Kršćanska Sadašnjost".

In the introduction, II. Vatican Council and *Evangelii Nuntiandi* was thematized. In the main part of the paper: concept, significance and meaning of the new evangelization, work of Fr. Bono Šagi and the conducted empirical research on the contemporary meaning of the new evangelization among 75 members of the religious community and believers of the parishes of Sts. Nicholas the Bishop and St. Vid in Varaždin with the aim of researching the significance of the new evangelization, ie the familiarity of the term itself.

Hypothesis H1 was also posed: Most believers and members of the religious community are familiar with the concept and contemporary communicative significance of the new evangelization.

In the final part, results of the research are discussed and conclusion is presented.

In addition to empirical research, scientific methods of analysis and synthesis and description were used. At the descriptive level, information describing the phenomenon is presented, and at the thematic level collected data are grouped by topics, and the analytical level is the core of qualitative research. Within the analytical level, categories are created that arise from the interpretation of the meaning of analyzed data (Richards, 2015: 109-113).

The work is a kind of homage to the character and work of Fr. Bono Zvonimir Šagi, who left a deep mark to the lives of inhabitants of the city of Varaždin, regardless of whether or not they are believers.

Key Words: communicative significance; new evangelization; Fr. Bono Zvonimir Šagi; II. Vatican Council; *Evangelii Nuntiandi*.